

پیانست‌های جوان

جلد سوم

اثر: فهیم ممتازی

به کوشش:

واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

Young Pianist

Vol: III

By: Fahim Momtazi

By the Efforts of:

Chang Pub. Music Training & Research Dept.

انتشارات چنگ

www.ChangPublications.ir

Chang Publications Music Training & Research Department

سرشناسه	:	ممتازی، فهیم، ۱۳۳۷ -
عنوان و نام پدیدآور	:	پیانست‌های جوان / اثر فهیم ممتازی؛ به کوشش واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ.
مشخصات نشر	:	تهران: چنگ، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	:	ج ۳: ۲۲ × ۲۹ سم.
شابک	:	ج ۱: 979-0-802614-84-0؛ ج ۲: 979-0-802614-85-7؛ ج ۳: 979-0-802614-86-4
وضعیت فهرست نویسی	:	فبیا
موضوع	:	پیانو -- پارتیسیون
شناسه افزوده	:	انتشارات چنگ
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۰ پ۷۵/م۲۲۲۵/MT
رده بندی دهویی	:	۷۸۶/۲۰۷
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۴۴۵۵۸۲

Young Pianists

Vol: 3

By: Fahim Montazi

Chang Pub. Music Training & Research Dept.

Technical Edition: Chang

Page Layout: Chang

Cover Designer: Chang

Lithography & Print: Ghazal

First Print: 2012

Circulation: 1000

ISMN: 979-0-802614-86-4

Price: 7000Toomans

Ali Rights Reserved for "Ali Brilliani"

پیانست‌های جوان

جلد سوم

اثر: فهیم ممتازی

واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

ویرایش فنی: چنگ

صفحه‌آرایی: چنگ

طرح روی جلد: چنگ

لینوگرافی و چاپ: غزال

چاپ یکم: ۱۳۹۰

شماره‌گان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: 979-0-802614-86-4

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مربوط به ویرایش فنی، افزوده‌ها و غیره، برای «علی برلیانی» محفوظ است.

Chang Publication

www.ChangPublications.ir

Info@ChangPublications.ir

انتشارات چنگ

تلفن: (+9821)88317763-88832745-88766433

تلفن فکس: 88505575

Chang Publication Music Training & Research Department

تهران، خیابان سه‌رودی جنوبی، خیابان ملایری‌پور غربی، خیابان نوبهار، شماره‌ی ۲۰

یادگیری (Learning)، تغییری نسبتاً پایدار (Constant) در رفتار (Behavior) است که می‌تواند ابعاد متنوعی مانند اصلاح یک رفتار، آموختن یک مهارت یا کسب افکار جدید را در بر گیرد. برای آموزش، حواس تحریک‌پذیر، نحوه‌ی کاربرد ابزار و مواد، به عنوان مفاهیمی برای شکل دادن به تعاییر شخصی، در نظر گرفته می‌شوند. در واقع ابزار، شیوه‌ی (Method) به کارگیری فن‌آوری، مواد، کیفیت درک انسان و تجربه، مصالح مورد نیاز برای ایجاد ارتباطی پویا در فرآیند (Process) آموزش و یادگیری‌اند. اساس آموزش، تکامل حواس از طریق مشاهده، روش‌های تجربی و درک مستقیم احساس است. همان‌طور که «لاون فیلد» (Lawn Feld) می‌گوید: «هر چه حواس، بیش‌تر درگیر و آگاه باشند، یادگیری بالاتر می‌رود». آموختن به وسیله‌ی تکرار (Repetition) و تقلید (Imitation) نیز فرآیند آموزش و یادگیری را که واکنش‌های فیزیکی، عقلی، روحی و روانی را برمی‌انگیزاند، تقویت می‌کند. لازم است هر فعالیت آموزشی، با توجه به چگونگی فرآیند یادگیری ذهن پایه‌ریزی شود. پیش از هم‌آهنگ کردن فرآیند تدریس با عمل کرد ذهن، بهتر است چگونگی عمل کرد ذهن را به خوبی شناخت. به همین منظور، آشنایی با آناتومی (Anatomy) و فیزیولوژی (Physiology) ذهن و مغز، چگونگی عمل کرد ذهن و رمزگذاری (Encoding)، پردازش (Processing) و ذخیره‌سازی اطلاعات (Data Saving) در ذهن، ابزارهای کاربردی کلاس‌های درس و روش‌های تدریس سازگار با ذهن، از ضروریات آموزش و تدریس است. یادگیری، فرآیند ساختن شبکه‌های عصبی است. عموماً سه سطح آموزشی برای ایجاد این فرآیند، می‌توان متصور شد: تجربه‌ی عینی (Objective Experience)، یادگیری نمادین (Symbolic Learning) و یادگیری نظری (Theoretical Learning).

مسیر درک موسیقی، یک فعالیت عصبی بسیار پیچیده است. مکانیزم‌های ذهنی که موسیقی را پردازش می‌کنند، به طور عمیقی با دیگر ساختارهای اساسی مغز، از جمله هیجان، احساسات حافظه و حتی زبان، هم‌کاری دارند. موسیقی، می‌تواند حداقل سه نقش اثرگذار داشته باشد: برانگیزاننده (Arousal)، زیرا می‌تواند انتقال‌دهنده‌های عصبی (Neurotransmitters) مربوط به توجه را افزایش یا کاهش دهد؛ حامل واژه‌ها (Carrier of Words)، زیرا یلدی، هم‌چون حاملی برای خود واژه‌ها عمل می‌کند؛ و چاشنی (Primer) برای مغز، زیرا راه‌های عصبی را می‌تواند تجهیز کند. موسیقی، تأثیرات سودمندی روی یادگیری دارد. بسیاری از عمل‌کردهای سطح بالای مغز را مورد استفاده قرار می‌دهد و آموزش در قالب موسیقی، می‌تواند کارایی این عمل‌کردها را افزایش دهد. موسیقی، حافظه‌ی فرآیندی بدن را تقویت می‌کند و در نتیجه، امکان یادگیری پایدار ایجاد می‌شود. موسیقی، موجب پرورش دوران کودکی، خلاقیت، تمرکز، راه‌یابی به پاسخ درست، خودکفایی، هم‌آهنگی، توجه به ارزش‌ها و خویش‌داری می‌شود. ساختار مغز، با موسیقی، تطابق و سازگاری فوق‌العاده زیادی دارد؛ و آموزش آن، منافع اجتماعی و تحصیلی مانند گار، مثبت و قابل توجهی دارد. در واقع، شواهد فراوانی حاکی از این است که آموزش همگانی موسیقی، برای تمام کودکان و دانش‌آموزان هر کشوری لازم است.

ناشر، در راستای رسالت خود، ضمن فراهم آوردن امکان نشر آثار هنرمندان موسیقی، برای تمامی علاقه‌مندانی که کم‌بود کتب و آثار آموزشی و پژوهشی را احساس می‌کنند، اقدام به نشر و بخش آثار استادان و هنرمندان پویا می‌نماید و بر این باور است که از طریق اندیشه و یافته‌های صاحب‌نظران موسیقی، گامی اساسی در بهینه‌سازی و ترفیع سطح آموزش موسیقی کشور می‌توان برداشت و در در نظر دارد با رعایت مقررات و استانداردهای انتشارات خود، زبان واحدی که هنرجویان را از هرگونه اشتباه در خواندن مصون می‌دارد، بسط و گسترش دهد. همین موضوع، ناشر اثرگزین و اثرآفرین را سال‌ها بر آن داشته است که آگاهانه، با تخصص، تعهد، همت و سرمایه‌گذاری شخصی خود، هم‌چنان در حوزه‌ی فرهنگ و هنر والای موسیقی، به آماده‌سازی و تولید فنی کتب تخصصی بپردازد.

در پایان، از تمامی کسانی که با واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ همکاری داشته‌اند، سپاسگزاری می‌نمایم.

علی برلیانی

مدیر واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

مقدمه‌ی مؤلف

این مجموعه همان‌طور که از نامش پیداست یک آلبوم است که از نظر سبک تکنیکی و محتوای موسیقی طبقه‌بندی شده و نمی‌توان به آن به عنوان یک متد آموزشی نگاه کرد. ولی نه تنها می‌توان از آن به عنوان یک همراه کتاب و متد آموزشی یاد کرد بلکه به جرأت می‌توان گفت که جای آن یا مجموعه‌هایی نظیر آن همیشه در آموزش پیانو در ایران خالی بوده زیرا از طرفی شامل لحن‌های آشنا به گوش هنرآموزان پیانو در ایران است و از طرفی دیگر از بافت‌ها و فرم‌ها و لحن‌ها و هارمونی‌هایی بهره می‌برد که در ادبیات موسیقی کلاسیک غرب تجربه می‌شود.

به طور خلاصه می‌توان گفت که مهم‌ترین هدف تدوین این مجموعه آن بوده که هنرجوهای پیانو فضاهای موزیکالی مشابه آن‌چه که بعدها در آثار بزرگان موسیقی تجربه می‌کنند را با سطح تکنیکی به مراتب ساده‌تر و با لحن‌هایی آشنا در این مجموعه تجربه کنند و از این طریق آمادگی لازم برای اجرای آثار بزرگان را به راحتی کسب کنند.

یکی دیگر از اهداف این مجموعه فهم و رعایت جمله‌بندی‌هاست که معمولاً با کمان لگاتو به هم وصل می‌شوند و قطعات زیادی در این مجموعه به این هدف اختصاص داده شده‌اند و مسلماً هنرجویان پس از اجرای موفق آن‌ها آمادگی لازم برای اجرای آثاری مانند انوانسیون‌های باخ را پیدا می‌کنند که متأسفانه هنرجویان معمولاً بدون توجه به این نکته‌ی مهم تمرین خود را آغاز می‌کنند.

به این نکته نیز باید اشاره شود که بسیاری از قطعات این مجموعه تا حدودی در سبک و لحن بعضی از آهنگ‌سازان بزرگ مثل باخ، موتزارت، بتهوین، شوبرت، چایکوفسکی، شوبن و ... نوشته شده‌اند تا این شباهت از یک طرف اجرای آن‌ها را برای هنرآموزان ساده‌تر کند و از طرفی دیگر شوق بیشتری در هنرآموزان برای فراگیری آن‌ها ایجاد نماید.

در پایان لازم است که از راهنمایی‌های دکتر مهران روحانی و تشویق و حمایت دکتر مصطفی کمال پورتراب در تدوین این مجموعه تشکر نمایم.

فهم ممتازی

۹۰/۱۱/۱۱

درباره‌ی مؤلف و اثر او

هنر موسیقی مانند زبان، وسیله‌ای است برای حالات روحی خاصی که آهنگ‌ساز با استفاده از تجربیات خود به آن واژه‌ها دست یافته است و نوازنده‌ی راستین فردی است که با استفاده و فراگیری از فن‌آوری‌های بزرگان موسیقی مفاهیم کلمات و واژه‌های آهنگ‌سازان را درک کرده و به عنوان پیام‌آور آهنگ‌ساز آن‌ها را برای شنوندگان ترجمه و تفسیر می‌کند.

در این میان آموزش فن‌آوری نواختن به عهده‌ی اساتیدی است که تمامی این مراحل را گذرانده و با تصنیف آثار موسیقایی متعالی و نوشتن کتاب‌هایی شامل تمرین‌های آموزنده نوازندگان را یاری می‌کند. همان‌طور که کارل چرنی آهنگ‌ساز بی‌بدیل و دوست صمیمی بتهوئن به جای تصنیف آثار برجسته‌ی موسیقایی به خلق آثار بی‌شماری پرداخته که تمامی نوازندگان بزرگ جهان با تمرین بر روی آن‌ها به مقام عالی هنری نائل شده‌اند، یکی از آهنگ‌سازان با ارزش کشور ما جناب فهیم ممتازی نیز با تبحر فراوان خود در امر آموزش بیان با تصنیف آثار آموزشی شایسته‌ای که در این مجموعه‌ی سه جلدی به چشم می‌خورد، خدمت بزرگی به این حوزه‌ی آموزشی نموده‌اند.

مصطفی کمال پورتراب

درباره‌ی مؤلف و اثر او

مجموعه‌ی سه جلدی «پیانو است‌های جوان» اثر هنرمند ارجمند آقای فهیم ممتازی، آثاری بسیار جذاب و درخور ستایش هستند.

ممتازی در این ۶۰ اثر با توجه به ملودی‌های ساده و قابل درک برای جوانان با هم‌راهی یک هارمونی کاملاً سنجیده و شنیدنی، بدون ورود به فضاهای پیچیده هم‌چون آتنال و یا پُلّی‌تُنال، آثاری خلق کرده که به راستی شایان توجه هستند.

ریتم بسیاری از قطعات این مجموعه با توجه به فرهنگ موسیقی سنتی ایران، ریتم‌های ترکیبی و منطبق بر ذوق و خواست نسل جوان است. حتی گاه ممتازی با شکستن ریتم‌های ساده و تدوین فیگورهای متنوع ریتمیک در برخی از این قطعات، آن‌ها را به گونه‌ای موسیقی پُلّی ریتمیک تبدیل می‌کند. استفاده از مایه‌های سنتی، چون دشتی و اصفهان و یا شبیه‌سازی موسیقی کُردی نیز از دیگر نقاط قوت این مجموعه‌ی ارزشمند است.

شاید قصد فهیم ممتازی از این سه مجموعه فقط روایت آثاری کوتاه برای جوانان بوده باشد، اما باید به این نکته اشاره کنم که در این ۶۰ قطعه هیچ نوع حرکت متوالی درسی به صورت آموزش گام به گام دیده نمی‌شود، تنها می‌توان به سه مرحله‌ی ابتدایی، متوسط و پیش‌رفته اشاره داشت.

در مجموع، من زحماتی را که برای خلق و ویراستاری و بازنویسی این آثار به کار رفته، ارج می‌نهم و از این‌که چنین مجموعه‌ی نفیسی به رپرتوار موسیقی پیانویی ایران اضافه شده، به دوست هنرمندی چون فهیم ممتازی تبریک می‌گویم.

مهران روحانی

فهرست

1	Caravan's Bell	8	۸	.....	۱	زنگ‌های کاروان
2	Grand Waltz	10	۱۰	.....	۲	والس بزرگ
3	Autumn	13	۱۳	.....	۳	پاییز
4	The visiting Enthusiasm	16	۱۶	.....	۴	شوق دیدار
5	Nocturne I	18	۱۸	.....	۵	نُکتورن ۱
6	From the First Book	20	۲۰	.....	۶	از کتاب اول
7	Fantasy I	22	۲۲	.....	۷	فانتزی ۱
8	Spring	28	۲۸	.....	۸	بهار
9	Nocturne II	32	۳۲	.....	۹	نُکتورن ۲
10	Scherzo	34	۳۴	.....	۱۰	سِکِرْتزو
11	Impromptu I	40	۴۰	.....	۱۱	اَپِرِمپتو ۱
12	Impromptu II	44	۴۴	.....	۱۲	اَپِرِمپتو ۲
13	Meditation	48	۴۸	.....	۱۳	مراقبه
14	Waltz Favorite	49	۴۹	.....	۱۴	والس دوست‌داشتنی
15	Rain	54	۵۴	.....	۱۵	باران
16	Fantasy II	58	۵۸	.....	۱۶	فانتزی ۲
17	Scherzo Ala Tarantella	61	۶۱	.....	۱۷	سِکِرْتزو به سبک تارانتِلا
18	Waltz	64	۶۴	.....	۱۸	والس
19	Theme and Variations	68	۶۸	.....	۱۹	تِم و واریاسیون
20	Toccata	75	۷۵	.....	۲۰	تُکاتا

زنگ‌های کاروان

Caravan's Bell

Moderato

1

